

Samu Kurri

Kansainvälisen ja rahatalouden toimisto, Suomen Pankki

Euro & talous 4/2015

Kansainvälisen talouden tila ja näkymät

Tiedotustilaisuus 24.9.2015

Euro & talous 4/2015

Rahapolitiikka ja kansainvälinen talous

- ***Pääartikkeli***
 - *Sykettä euroalueen taloudessa*
 - ***Pääartikkeliä taustoittavat artikkelit***
 - *Maailmantalouden epävarmuus kasvanut*
 - *Rakennemuutoksista apu maailmantalouden laihoihin vuosiin*
 - *Kiina kehittyy, kasvu hidastuu*
- ***
- ***Kaksi teema-artikkelia***
 - *Miten euroalueella ylläpidetään samanaikaisesti sekä hinta-että rahoitusvakautta?*
 - *Hanna Freystätter*
 - *Makrovakausero – kilpajuoksua markkinoiden kehityksen kanssa*
 - *Katja Taipalus – Jouni Timonen*

Esityksen teemat

- ***Maailmantalouden seitsemän laihaa vuotta***
 - *Kolme tarinaa kasvun hidastumisesta*

- ***Kansainvälisen talouden tila ja näkymät***
 - *Suhdannekuva muokkaavat tekijät*
 - *Kiina ja maailmankauppa muuttumassa pysyvämmiin*

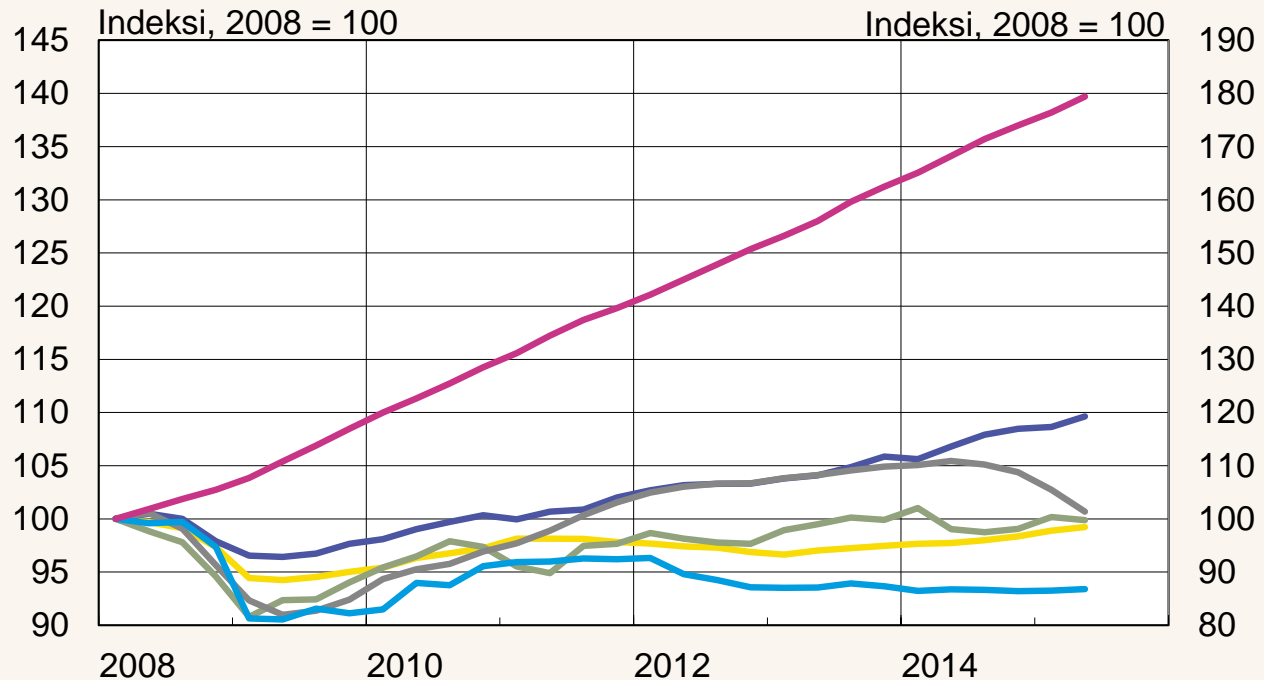
- ***Suomen Pankin kansainvälisen talouden ennuste***
 - *Päätulemat*
 - *Riskit*

Maailmantalouden seitsemän laihaa vuotta

Taantumien vaikutukset tuotantoon

— Euroalue — Yhdysvallat — Japani
— Venäjä — Suomi — Kiina (oikea asteikko)

Lähteet: Kansalliset tilastoviranomaiset, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

Kolme tarinaa kasvun hidastumisesta

- ***Suuri taantuma***
 - *Vuoden 2008 finanssikriisi johti reaalitalouden taantumaa*
 - *Elvytyksestä huolimatta tuotanto alle potentiaalin*

- ***Kasvun pitkäaikainen hidastuminen***
 - *Odotettu potentiaalisen tuotannon hidastuminen pienentää investointeja jo tänään (Secular stagnation, Hansen 1938)*
 - *Painotuseroja:*
 - *Larry Summers: alhaiset korot, ns. polkuriippuvuuden torjuminen*
 - *Robert Gordon: tarjontapuolen tekijät pääroolissa*

- ***Päinvastaisiakin näkemyksiä on:***
 - *Joel Mokyr: Teknologinen myötätuuli vahva kuin tornado*
 - *Matti Pohjola: ICT:n hyödyntäminen on nyt samassa vaiheessa kuin sähkön käytössä 1930-luvulla*

Potentiaalisen tuotannon hajotelma vuosiksi 2014–2031 (2031–2060)

	Potentiaalinen tuotanto	Potentiaalinen tuotanto henkilöä kohti	Tuottavuus-trendi pl. pääoman osuus	Pääoma/tuotanto	Potentiaalinen työvoima
USA	2,4 (1,7)	1,6 (1,2)	1,7 (1,2)	0,2 (0)	-0,3 (0,1)
Euroalue	1,7 (1,5)	1,5 (1,5)	1,5 (1,7)	0 (-0,1)	-0,1 (0)
Kiina	5,0 (2,4)	4,7 (2,8)	4,4 (3,2)	0,7 (0)	-0,4 (-0,5)
Intia	5,8 (4,3)	4,8 (3,9)	3,4 (3,8)	0,5 (0)	0,8 (0,1)

Lähde: OECD Economic Outlook (toukokuu 2014).

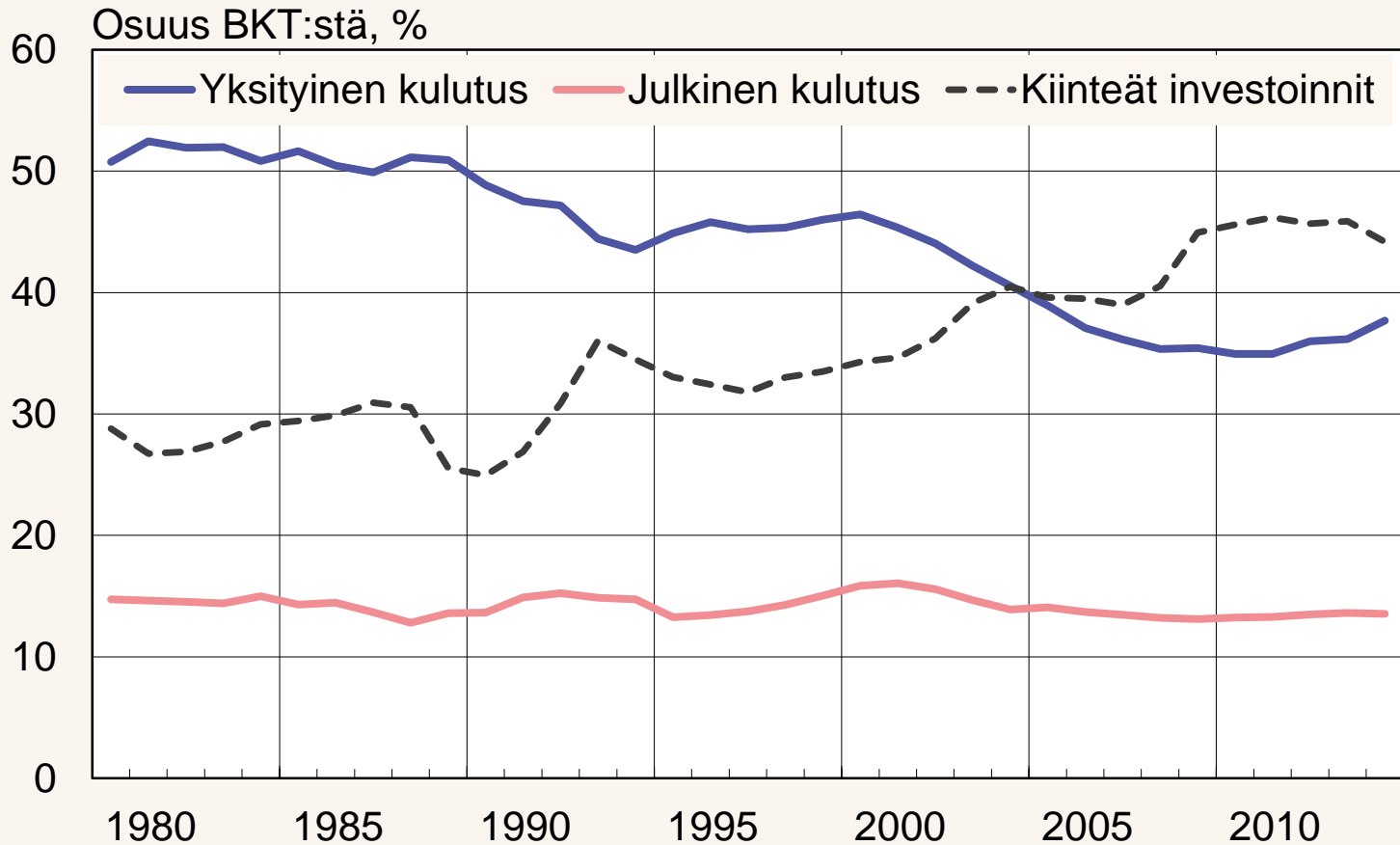

Kansainvälisen talouden suhdannetilanne ja -näkymät

- ***Lähivuosien suhdannekehitykseen vaikuttavat***
 - *Öljyn ja muiden raaka-aineiden hinnan lasku*
 - *Rahatalouden kevyt tila*
 - *Valuuttakurssien muutokset*
 - *Velkaantuneisuuden purkaminen*

- ***Pidemmän aikavälin muutoksia***
 - *Kiinan kasvu hidastuu myös jatkossa*
 - *Maailmankaupan kasvun kiivain vaihe jäämässä taakse*

Kiinan kasvun rakenne muuttumassa

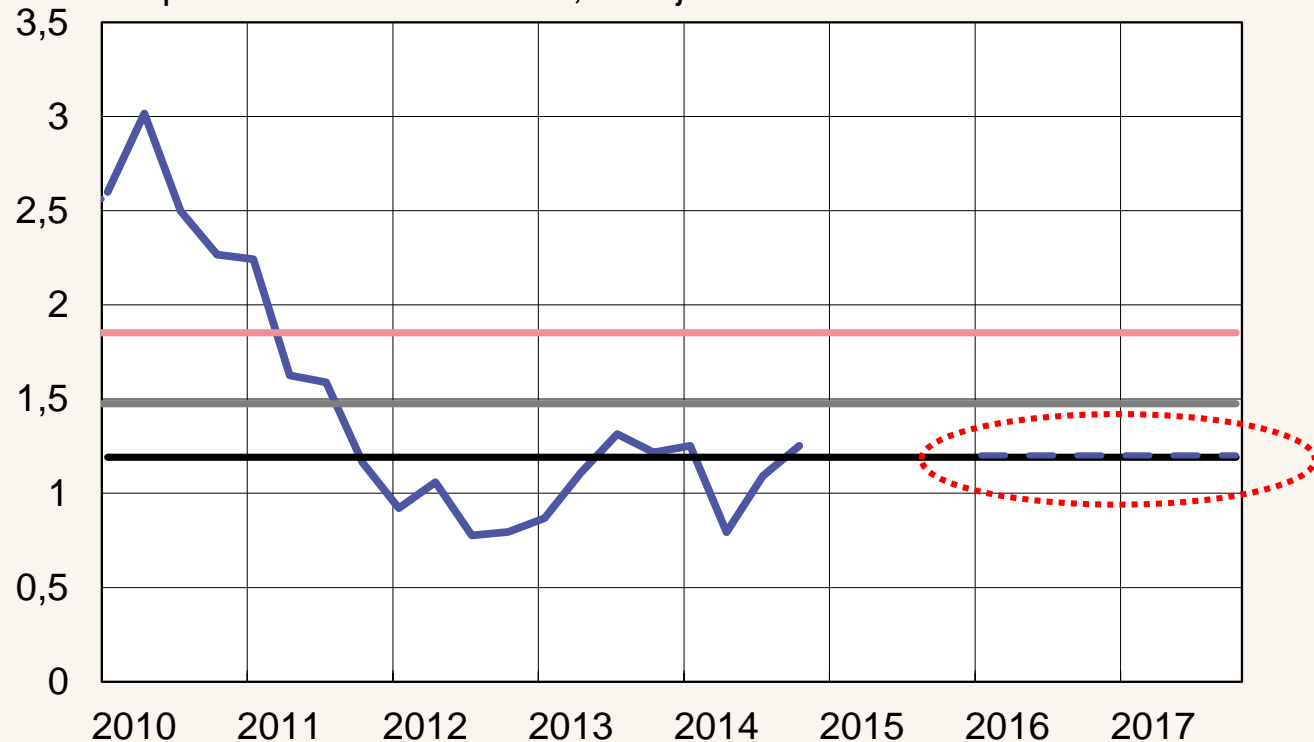
Lähteet: CEIC ja Macrobond.

Maailmankaupan kasvu hidastunut

- Toteutunut
- Keskiarvo 1980-2014 (pl.2009)
- Keskiarvo 1994-2007
- Keskiarvo 2011-2014
- - Ennuste

Kaupan kasvu / BKT:n kasvu, 4 neljänneksen liukuva keskiarvo

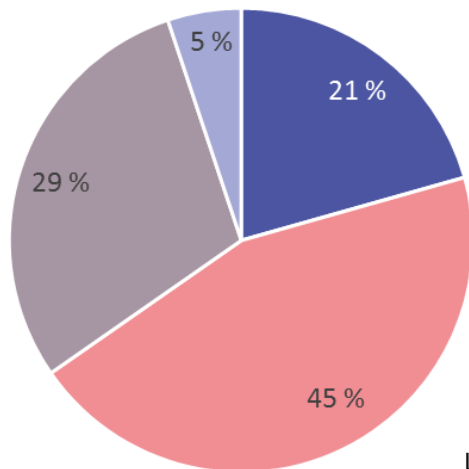
Lähteet: IMF, Maailmanpankki, OECD ja Suomen Pankki. 32174

Euroalueen ja Suomen viennin rakenne

Euroalueen vienti 2014
(euroalueen ulkopuolelle)

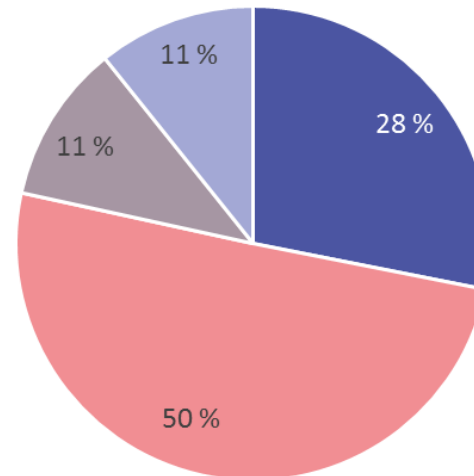
- Investointihyödykkeet
- Välipanokset
- Kulutushyödykkeet
- Energia

Lähde: Eurostat.

Suomen vienti 2014

- Investointihyödykkeet
- Välipanokset
- Kulutushyödykkeet
- Energia

Lähde: Tulli.

Suomen Pankin kansainvälisen talouden ennusteen päätulemat

Prosenttimuutos edellisestä vuodesta (alla edellinen ennuste)				
BKT	2014	2015e	2016e	2017e
Yhdysvallat	2,4	2,6	3,0	2,8
	<i>2,4</i>	<i>3,1</i>	<i>3,0</i>	<i>2,8</i>
EU22	1,3	1,7	1,8	1,9
	<i>1,2</i>	<i>1,6</i>	<i>1,9</i>	<i>1,8</i>
Japani	-0,1	0,6	1,1	1,0
	<i>-0,1</i>	<i>0,6</i>	<i>1,4</i>	<i>1,0</i>
Kiina	7,4	7	6	6
	<i>7,4</i>	<i>7</i>	<i>6</i>	<i>6</i>
Venäjä	0,6	-4	-2	1
	<i>0,6</i>	<i>-4,4</i>	<i>-1,8</i>	<i>0,5</i>
Maailma	3,1	3,0	3,2	3,5
	<i>3,1</i>	<i>3,3</i>	<i>3,5</i>	<i>3,7</i>
Maailmankauppa	3,4	1,8	3,7	4,5
	<i>3,5</i>	<i>4,2</i>	<i>5,0</i>	<i>5,4</i>

e = ennuste.
 EU22 = euroalue, Ruotsi, Tanska ja Iso-Britannia.
 Lähde: Suomen Pankki.

Kansainvälisen talouden riskeistä

■ *Ulkoiset riskit*

- *Kiinan äkkipysähdys keskeisin ulkoinen riski*
- *Yhdysvaltojen koronnostot voivat johtaa turbulenssiin*
- *Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan tilanne*

■ *Sisäiset riskit*

- *Euroalueen maiden pysyvä, jopa paheneva eriytyminen*
- *Maakohtaiset seuraukset voivat olla äkillisiä ja pitkäkestoisia*

■ *Pidemmän aikavälin riskit*

- *Finanssikriisin pitkä jälki ja ikääntyvä väestö*
- *Julkisen talouden heikko kriisinsietokyky*